

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2011. április 12.*

A C-235/09. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour de cassation (Franciaország) a Bírósághoz 2009. június 29-én érkezett, 2009. június 23-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **DHL Express France SAS**, korábban DHL International SA

és

a **Chronopost SA**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, K. Schiemann, J.-J. Kasel és D. Šváby tanácselnökök, R. Silva de Lapuerta, Juhász E., U. Lohmus (előadó), C. Toader és M. Safjan bírák,

* Az eljárás nyelve: francia.

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,
hivatalvezető: N. Nanchev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. június 30-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Chronopost SA képviselőjében A. Cléry ügyvéd,
- a francia kormány képviselőjében G. de Bergues, B. Cabouat és B. Beaupère-Manokha, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviselőjében J. Möller és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőjében C. Wissels, meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében S. Hathaway, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviselőjében H. Krämer, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2010. október 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1994. december 22-i 3288/94/EK tanácsi rendelettel (HL L 349., 83. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 185. o.) módosított, a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.; a továbbiakban: 40/94 rendelet) 98. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- ² A kérelmet a DHL International SA (a továbbiakban: DHL International) jogutódja a DHL Express France SAS (a továbbiakban: DHL Express France) és a Chronopost SA (a továbbiakban: Chronopost) között a WEBSHIPPING közösségi és francia védjegyek – amelynek a Chronopost jogosultja – DHL Express France általi használata, e használatból való eltávolítása és az eltávolítást kiegészítő kényszerítő intézkedések tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

A 40/94 rendelet

- 3 A 40/94 rendelet második, tizenötödik és tizenhatodik preambulumbekkezdése szerint:

„mivel a Közösség említett céljainak elérése érdekében a Közösség fellépése látszik szükségesnek; mivel e fellépés magában foglalja a védjegyekre vonatkozó olyan közösségi rendelkezések megalkotását, amelyek révén a vállalkozások egyetlen eljárási rend keretében egységes oltalmat élvező, a Közösség területének egészére kiterjedő hatályú, egységes oltalmat élvező közösségi védjegyet szerezhettek; mivel a közösségi védjegy egységes jellegének az előbbiekből kifejtett elvét, ha e rendelet másként nem rendelkezik, alkalmazni kell;

[...]

mivel a közösségi védjegyek érvényessége és bitorlása tárgyában hozott határozatoknak a Közösség egész területére kiterjedő hatállyal kell bírniuk, ugyanis ez az egyetlen módja annak, hogy elkerülhetők legyenek a bíróságok, illetve a [Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM)] által hozott határozatok közötti ellentmondások, továbbá, hogy megőrizhető legyen a közösségi védjegyek egységes jellege; mivel [az Európai Közösségek tagállamainak az egyezményhez való csatlakozásáról szóló okmányokkal módosított] a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló [1968. szeptember 17-én aláírt] Brüsszeli Egyezmény [(HL 1972. L 299., 32. o.; a továbbiakban: Brüsszeli Egyezmény)] rendelkezéseit a közösségi védjegyekkel összefüggő valamennyi perre alkalmazni kell, kivéve ha e rendelet az említett rendelkezésektől eltérően nem rendelkezik;

mivel az ugyanazon felek között azonos cselekmények tárgyában a közösségi védjegyoltalom és az azzal párhuzamos nemzeti védjegyoltalom alapján indult perekben el kell kerülni, hogy egymásnak ellentmondó ítéletek szülessenek; mivel ennek érdekében, ha a perek ugyanabban a tagállamban indultak, ezt a célt a nemzeti eljárási szabályok alapján kell megvalósítani, amelyeket e rendelet nem érint, ha a perek azonban különböző tagállamokban indultak, a fentiekben említett Brüsszeli Egyezménynek a perek felfüggesztésére és a kapcsolódó perekre vonatkozó szabályait követő rendelkezések alkalmazása tűnik megfelelőnek.”

- 4 A 40/94 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése ekként rendelkezik:

„A közösségi védjegyoltalom egységes jellegű, és a Közösség egész területén azonos hatályú: csak a Közösség egésze tekintetében lajstromozható, ruházható át vagy lehet arról lemondani, illetve képezheti megszűnést megállapító vagy törlést kimondó, illetve használatát tiltó határozat tárgyát. Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, ezt az elvet és jogkövetkezményeit kell alkalmazni.”

- 5 Az említett rendelet „A közösségi védjegyoltalom tartalma” című 9. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A közösségi védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ:

- a) a közösségi védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;

- b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a közösségi védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a közösségi védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint a megjelölés és a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez;
- c) a közösségi védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő árukhoz, illetve szolgáltatásokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve hogy a közösségi védjegy a Közösségben jó hírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértene vagy tisztességtelenül kihasználná a közösségi védjegy megkülönböztető képességét vagy jó hírnevét.”

6 Ugyanezen rendelet 14. cikke a következőképpen fogalmaz:

„(1) A közösségi védjegyoltalom joghatásait kizárólag e rendelet rendelkezései szabályozzák. Egyéb kérdésekben a közösségi védjegy bitorlására – a X. cím rendelkezéseivel összhangban – a nemzeti jogszabályoknak a nemzeti védjegy bitorlására irányadó rendelkezéseit kell alkalmazni.

[...]

(3) Az irányadó eljárási szabályokat a X. cím rendelkezéseivel összhangban kell meghatározni.”

7 A 40/94 rendelet „Joghatóság és eljárás a közösségi védjegyekkel összefüggő jogvitákban” elnevezésű X. címében található a 90–104. cikk.

8 A rendeletnek a Brüsszeli Egyezmény alkalmazásáról szóló 90. cikke szerint:

„(1) Ha e rendelet másként nem rendelkezik, a közösségi védjegybejelentésekkel és a közösségi védjegyekkel összefüggő ügyekben, valamint nemzeti védjegyekkel és közösségi védjegyekkel összefüggő, egyidejűleg vagy egymást követően indított ügyekben [a Brüsszeli Egyezményt] kell alkalmazni.

(2) A 92. cikkben említett keresetekkel és igényekkel összefüggő eljárások esetén:

- a) a [Brüsszeli Egyezmény] 2. és 4. cikke, 5. cikkének (1), (3), (4) és (5) bekezdése és 24. cikke nem alkalmazható;
- b) az egyezmény 17. és 18. cikkét az e rendelet 93. cikkének (4) bekezdésében szereplő korlátozásokkal kell alkalmazni;
- c) az egyezmény II. címében foglalt, a tagállamban lakóhellyel, illetve székhellyel rendelkező személyekre vonatkozó rendelkezéseket olyan személyekre is alkalmazni kell, akik lakóhelye, illetve székhelye nem a tagállamok valamelyikében van, de a tagállamok valamelyikében telephellyel rendelkeznek.”

- 9 Az említett rendelet „Közösségi védjegybírószágok” című 91. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A tagállamok területükön a lehető legkorlátozottabb számban kijelölnek első- és másodfokon eljáró olyan nemzeti bíróságokat és törvényszékeket (a továbbiakban: közösségi védjegybírószág), amelyek az e rendelettel rájuk ruházott hatáskörben járnak el.”

- 10 Ezen rendelet „Joghatóság bitorlással és érvényességgel összefüggő ügyekben” című 92. cikke szerint:

„A közösségi védjegybírózágnak a következő ügyekben van kizárólagos joghatósága:

a) a közösségi védjegy bitorlásával összefüggő perek és – ha a nemzeti jog arról rendelkezik – a közösségi védjegy bitorlásának kísérletével kapcsolatos perek;

b) a nemleges megállapításra irányuló perek, ha a nemzeti jog arról rendelkezik;

[...]”

- 11 A 40/94 rendelet „Nemzetközi joghatóság” című 93. cikke előírja:

„(1) E rendelet rendelkezéseire és a 90. cikk alapján alkalmazandó [Brüsszeli Egyezmény] bármely rendelkezésére is figyelemmel a 92. cikkben említett keresetek és igények tárgyában az eljárást az alperes lakóhelye vagy székhelye szerinti tagállam bírósága előtt kell megindítani, vagy – ha az alperes a tagállamokban lakóhellyel vagy székhellyel nem rendelkezik – az alperes telephelye szerinti tagállamban.

(2) Ha az alperes lakóhelye vagy székhelye nem a tagállamokban van, vagy a tagállamok egyikében sem rendelkezik telephellyel, az eljárást a felperes lakóhelye vagy székhelye szerinti tagállam bírósága előtt kell megindítani, vagy – ha a felperes a tagállamokban lakóhellyel vagy székhellyel nem rendelkezik – a felperes telephelye szerinti tagállamban.

(3) Ha a felperes és az alperes egyikének sincs lakóhelye vagy székhelye a tagállamokban, vagy ott egyikük sem rendelkezik telephellyel, az eljárást annak a tagállamnak a bírósága előtt kell megindítani, ahol a[z OHIM] székhelye található.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdéstől eltérően:

- a) a [Brüsszeli Egyezmény] 17. cikkét akkor kell alkalmazni, ha a felek megállapodnak arról, hogy az ügyben egy másik közösségi védjegybírósnak van joghatósága;
- b) az egyezmény 18. cikke akkor alkalmazandó, ha az alperes egy másik közösségi védjegybírósnak előtt jelenik meg.

(5) A 92. cikkben említett keresetek és igények tárgyában az eljárás – a nemleges megállapításra irányuló perek kivételével – annak a tagállamnak a bírósága előtt is megindítható, ahol a bitorlást elkövették, illetve megkísérelték, illetve ahol a 9. cikk (3) bekezdésének második mondata szerinti cselekményt elkövették [...].”

12 Az említett rendeletnek „A joghatóság terjedelme” című 94. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A 93. cikk (1)–(4) bekezdései alapján joghatósággal bíró közösségi védjegy bíróság joghatósággal rendelkezik:

- a tagállamok bármelyikének területén elkövetett vagy megkísérelt védjegy bitorlási cselekményekre,
- a tagállamok bármelyikének területén elkövetett, a 9. cikk (3) bekezdésének második mondata szerinti cselekményekre.

(2) A 93. cikk (5) bekezdése alapján joghatósággal bíró közösségi védjegy bíróság joghatósága csak az abban a tagállamban elkövetett vagy megkísérelt cselekményekre terjed ki, ahol a bíróság székhelye van.”

- 13 Ugyanezen rendeletnek az „Alkalmazandó jog” című 97. cikke a következőképpen fogalmaz:

„(1) A közösségi védjegy bíróság e rendelet rendelkezéseit alkalmazza.

(2) Minden olyan kérdésben, amelyről e rendelet nem rendelkezik, a közösségi védjegy bíróság nemzeti jogát alkalmazza, nemzetközi magánjogát is ideértve.

(3) Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, a közösségi védjegy bíróság a székhelye szerinti államnak azokat az eljárási szabályait alkalmazza, amelyek irányadók a nemzeti védjegyekkel összefüggő azonos tárgyú perekben.”

- 14 A 40/94 rendelet „Jogkövetkezmények” című 98. cikke kimondja:

„(1) Ha a közösségi védjegy bíróság úgy találja, hogy az alperes a közösségi védjegyet bitorolja, vagy azt megkísérelte, a bíróság – feltéve, hogy nyomós okból ettől el nem tekint – eltiltja az alperest a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától. A közösségi védjegy bíróság – nemzeti jogszabályaival összhangban – meghozza továbbá azokat az intézkedéseket, amelyek az említett eltiltás végrehajtását biztosítják.

(2) A közösségi védjegy bíróság minden egyéb kérdésben annak a tagállamnak a nemzeti jogát – ideértve nemzetközi magánjogát is – alkalmazza, amelyben a bitorlást elkövették vagy megkísérelték.”

A 44/2001/EK rendelet

- 15 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.) 68. cikkének (1) bekezdése szerint ez a rendelet a tagállamok között a Brüsszeli Egyezmény helyébe lépett. E rendelet III. fejezete az e határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket fogalmazza meg.
- 16 E rendelet a határozatok elismerésének elvéről szóló 33. cikkének (1) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy „[v]alamely tagállamban hozott határozatot más tagállamban külön eljárás nélkül elismerik”.
- 17 E rendelet 38. cikkének (1) bekezdése kimondja:
- „Valamely tagállamban hozott és ebben az államban végrehajtható határozatot más tagállamban akkor hajtanak végre, ha azt bármely érdekelt fél kérelmére ott végrehajthatónak nyilvánították.”
- 18 Az említett rendelet 49. pontja a következőképpen fogalmaz:

„Kényszerítő bírságot elrendelő külföldi határozat kizárólag akkor hajtható végre abban a tagállamban, amelyben a végrehajtást kérték, ha a fizetendő összeg mértékét a származási tagállam bíróságai jogerősen megállapították.”

A 2004/48/EK irányelv

- ¹⁹ A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 157., 45. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 2. kötet, 32. o.; helyesbítés HL L 195., 16. o.) „Általános kötelezettség” című 3. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A tagállamok rendelkeznek azon intézkedésekről, eljárásokról és jogorvoslatokról, amelyek az ezen irányelv által szabályozott szellemi tulajdonjogok érvényesítésének biztosításához szükségesek. Ezen intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak méltányosnak és igazságosnak kell lenniük, és nem lehetnek indokolatlanul bonyolultak és költségesek, és nem eredményezhetnek ésszerűtlen határidőket és indokolatlan késedelmeket.

(2) Ezeknek az intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak ezen túlmenően hatásosnak, arányosnak és elrettentőnek kell lenniük, és úgy kell őket alkalmazni, hogy a jogszerű kereskedelemnek ne állítsanak korlátokat, és hogy az azokkal való visszaélés esetére biztosítékok rendelkezésre álljanak.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- ²⁰ A Chronopost a „WEBSHIPPING” megjelölésre vonatkozó francia és közösségi védjegyek jogosultja. A közösségi védjegybejelentést 2000 októberében nyújtották be, és a védjegyet 2003. május 7-én lajstromozták a következő szolgáltatások vonatkozásában: logisztika, információtovábbítás, távközlés, közúti szállítás, levél-, hírlap- és csomaggyűjtés, valamint expresszposta-szolgáltatás üzemeltetése.

- 21 Az iratokból kitűnik, hogy a Chronopost – mivel megállapította, hogy az egyik versenytársa, nevezetesen a DHL International, a „WEB SHIPPING”, „Web Shipping” és/vagy „Webshipping” megjelöléseket az internetes hálózaton elérhető expresszküldemény-kezelési szolgáltatás megjelölésére használta – többek között a WEBSHIPPING közösségi védjegy bitorlása miatt 2004. szeptember 8-án kérte a DHL Internationalnak a tribunal de grande instance de Paris [párizsi megyei szintű bíróság] (Franciaország) előtti megidézését, amely bíróság az ügyben a 40/94 rendelet 91. cikkének (1) bekezdése szerinti közösségi védjegybíróként járt el. Az említett bíróság a 2006. március 15-i ítéletében, többek között elmarasztalta a DHL Express France-t, a DHL International jogutódját, a WEBSHIPPING francia védjegy bitorlása miatt, amely védjegynek a Chronopost a jogosultja, azonban nem határozott a közösségi védjegy bitorlásáról.
- 22 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint az említett ítélet ellen a Chronopost által benyújtott fellebbezés nyomán a másodfokú közösségi védjegybíróként eljáró cour d’appel de Paris (párizsi fellebbviteli törvényszék) a 2007. november 9-i ítéletében kényszerítő bírság terhe mellett eltiltotta a DHL Express France-t a többek között az interneten elérhető expresszposta-üzemeltetési szolgáltatás megjelöléséhez a „WEB SHIPPING” és a „WEB SHIPPING” megjelölések használatának folytatásától; az említett bíróság ezt a használatot a WEBSHIPPING közösségi és francia védjegy megsértésének minősítette.
- 23 Az említett ítélet ellen a DHL Express France által benyújtott felülvizsgálati kérelmet az előzetes döntéshozatalra utaló határozat elutasította.
- 24 Mindazonáltal a Cour de cassation [semmítőszék] előtti ugyanezen eljárás keretében a Chronopost csatlakozó fellebbezést nyújtott be, amelyben azt állítja, hogy a 2007. november 9-i ítélet sérti a 40/94 rendelet 1. és 98. cikkét, amennyiben a cour d’appel de Paris által elrendelt, a WEBSHIPPING közösségi védjegy bitorlására vonatkozó cselekmények folytatásától való kényszerítő bírság terhe mellett eltiltás nem terjed ki az Európai Unió egész területére.

25 A Cour de cassation szerint a cour d'appel de Paris említett ítéletének indokolásából kifejezetten kitűnik, hogy jóllehet ezen ítélet közvetlenül nem rendelkezik arról a kérelemről, hogy az utóbbi bíróság által elrendelt kényszerítő bírság terhe mellett tilalom az Unió egész területére kiterjedjen, ezt a kényszerítő bírság terhe mellett tilalmat úgy kell értelmezni, hogy az kizárólag a francia területre vonatkozik.

26 A Cour de cassation, mivel kétségei voltak a 40/94 rendelet 98. cikkének ebben az összefüggésben való értelmezése tekintetében, felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- „1. Úgy kell-e értelmezni a [40/94] rendelet 98. cikkét, hogy a közösségi védjegybíróság által elrendelt eltiltás [az Unió] egész területén joghatállyal rendelkezik?
2. Nemleges válasz esetén jogosult-e a közösségi védjegybíróság kiterjeszteni kifejezetten ezt az eltiltást azon más tagállamok területére, ahol a bitorlással összefüggő cselekményeket elkövették, illetve megkísérelhetik?
3. A fenti esetek valamelyikében azok a kényszerítő intézkedések, amelyekkel a bíróság a nemzeti joga alapján az általa meghatározott eltiltást kiegészítette, alkalmazhatók-e azon tagállamok területén, ahol ez az eltiltás hatállyal rendelkezik?
4. Ellenkező esetben a bíróság elrendelhet-e ilyen kényszerítő intézkedést – amely hasonlít, vagy különbözik az általa a nemzeti joga értelmében elfogadott kényszerítő intézkedéshez – azon államok nemzeti joga alapján, amelyekben ez az eltiltás hatállyal rendelkezik?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes megfontolások

- ²⁷ A 40/94 rendelet 98. cikke – ahogyan az a címéből is kitűnik – a közösségi védjegy bitorlásának jogkövetkezményeire vonatkozik.
- ²⁸ E cikk első bekezdésének első mondata előírja, hogy a közösségi védjegy bitorlására vagy annak kísérletére irányuló cselekmények esetén az eljáró közösségi védjegybírószak bíróság végzést hoz ezen cselekmény folytatásának eltiltásáról. Ugyanezen bekezdés második mondata úgy rendelkezik, hogy ez a bíróság a nemzeti jogszabályaival összhangban köteles meghozni azokat az intézkedéseket, amelyek az említett eltiltás végrehajtását biztosítják.
- ²⁹ Az említett 98. cikk (2) bekezdése szerint a közösségi védjegybírószak „minden egyéb kérdésben annak a tagállamnak a nemzeti jogát – ideértve nemzetközi magánjogát is – alkalmazza, amelyben a bitorlást elkövették vagy megkísérelték”.
- ³⁰ E (2) bekezdés bevezetésének az említett 98. cikk címének fényében értelmezett megfogalmazásából, valamint e rendelkezés különböző nyelvi változataiból, különösen a német („in Bezug auf alle anderen Fragen”), a spanyol („por otra parte”), az olasz („negli altri casi”) és az angol („in all other respects”) változatból kitűnik, hogy ez a bekezdés nem vonatkozik az ugyanezen cikk (1) bekezdésében meghatározott

kényszerítő intézkedésekre, amelyek alkalmasak az említett bitorlási cselekmények folytatásától való eltiltás végrehajtásának biztosítására.

- 31 A kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdések csak a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától történő eltiltásra, valamint azokra a kényszerítő intézkedésekre vonatkoznak, amelyek az említett eltiltás végrehajtását biztosítják, ennél fogva úgy kell tekinteni, hogy ezek a kérdések a 40/94 rendelet 98. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkoznak.

Az első kérdésről

- 32 A kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésével azt kívánja megtudni, hogy a 40/94 rendelet 98. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy valamely közösségi védjegybíróóság által elrendelt, a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától való eltiltás az Unió egész területén joghatályal rendelkezik.
- 33 Rá kell mutatni, hogy a 40/94 rendelet 98. cikkének (1) bekezdése értelmében a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától való eltiltás területi hatályát meghatározza mind az eltiltást elrendelő közösségi védjegybíróóság joghatósága, mind a közösségi védjegy jogosult – a védjegy bitorlásával vagy annak kísérletével megsértett – kizárólagos jogának területi terjedelme, ahogyan ez a terjedelem a 40/94 rendeletből kitűnik.

- ³⁴ Egyrészt a közösségi védjegybíróóság joghatóságát illetően nyomban rá kell mutatni, hogy a 40/94 rendelet 14. cikkének (1) és (3) bekezdése értelmében a közösségi védjegy bitorlására – e rendelet X. címének rendelkezéseivel összhangban – a nemzeti jogszabályoknak a nemzeti védjegy bitorlására irányadó rendelkezéseit kell alkalmazni. Az irányadó eljárási szabályokat ezen X. cím rendelkezéseivel összhangban kell meghatározni, amelynek „Joghatóság és eljárás a közösségi védjegyekkel összefüggő jogvitákban” az elnevezése, és ezen rendelet 90–104. cikkét foglalja magában.
- ³⁵ Az említett rendelet 92. cikkének a) pontja értelmében a közösségi védjegybíróóságnak kizárólagos joghatósága van a közösségi védjegy bitorlásával összefüggő perekben és – ha a nemzeti jog arról rendelkezik – a közösségi védjegy bitorlásának kísérletével kapcsolatos perekben.
- ³⁶ A Chronopost által a Bírósághoz benyújtott írásbeli észrevételekből kitűnik, hogy a jelen esetben a 40/94 rendelet 93. cikkének (1)–(4) bekezdése alapján fordultak a közösségi védjegybíróósághoz. Ugyanezen észrevétel szerint nem az e cikk (5) bekezdésén alapul a bitorlástól, illetve a bitorlás kísérletétől való eltiltás elrendelése iránti kérelem.
- ³⁷ A 40/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdésével együttesen olvasott 93. cikkének (1)–(4) bekezdése szerint a közösségi védjegybíróóság – amelyet e rendelet 91. cikkének megfelelően a közösségi védjegyből eredő jogok oltalmazására hoztak létre – többek között joghatósággal rendelkezik a tagállamok bármelyikének területén elkövetett vagy megkísérelt bitorlási cselekményekre.

- 38 Az alapjogvitában eljáróhoz hasonló közösségi védjegybíróóság tehát joghatósággal rendelkezik az egy vagy több tagállam, sőt akár az összes tagállam területén elkövetett vagy megkísérelt bitorlási cselekményekre. Következésképpen a közösségi védjegybíróóság joghatósága az Unió egész területére kiterjedhet.
- 39 Másrészt a közösségi védjegy jogosultjának a 40/94 rendelet alapján megadott kizárólagos joga főszabály szerint kiterjed az Unió egész területére, ahol a közösségi védjegyek egységes oltalmat élveznek, és hatállyal rendelkeznek.
- 40 Ugyanis az említett rendelet 1. cikke (2) bekezdésének megfelelően a közösségi védjegyoltalom egységes jellegű. Mivel annak az Unió egész területén azonos hatálya van, a rendelkezésnek megfelelően az csak az Unió egésze tekintetében lajstromozható, ruházható át, vagy lehet arról lemondani, illetve képezheti megszűnést megállapító vagy törlést kimondó, illetve használatát tiltó határozat tárgyát. Ha ezen rendelet eltérően nem rendelkezik, ezt az elvet és jogkövetkezményeit kell alkalmazni.
- 41 Ezenkívül a 40/94 rendelet második preambulumbekkezdéséből következik, hogy a rendelet célja a védjegyekre vonatkozó olyan közösségi rendelkezések megalkotása, amely védjegyek az Unió területének egészére kiterjedő hatályú, egységes oltalmat élveznek.
- 42 A közösségi védjegy egységes jellege ezen rendelet tizenötödik és tizenhatodik preambulumbekkezdéséből is kitűnik. E preambulumbekkezdések szerint egyrészt a közösségi védjegyek érvényessége és bitorlása tárgyában hozott határozatoknak az Unió egész területére kiterjedő hatállyal kell bírniuk, hogy elkerülhetők legyenek a bíróságok, illetve az OHIM által hozott határozatok közötti ellentmondások, továbbá,

hogy megőrizhető legyen a közösségi védjegyek egységes jellege, másrészt az ugyanazon felek között azonos cselekmények tárgyában a közösségi védjegyoltalom és az azzal párhuzamos nemzeti védjegyoltalom alapján indult perekben el kell kerülni, hogy egymásnak ellentmondó ítéletek szülessenek.

- ⁴³ Ezenkívül a Bíróság a C-316/05. sz. Nokia-ügyben 2006. december 14-én hozott ítéletének (EBHT 2006., I-12083. o.) 60. pontjában már megállapította, hogy a 40/94 rendelet 98. cikke (1) bekezdésének célkitűzése, hogy a közösségi védjegyeket az Unió területének egészen egységes oltalomban kell részesíteni a bitorlás veszélyével szemben.
- ⁴⁴ Ezen egységes oltalom biztosítása érdekében a joghatósággal rendelkező közösségi védjegy bíróság által elrendelt a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától való eltiltásnak főszabály szerint az Unió egész területére ki kell terjednie.
- ⁴⁵ Ha ugyanis ezen eltiltás területi hatálya azon tagállam területére korlátozódna, amely vonatkozásában ez a bíróság megállapította a bitorlási cselekményt vagy annak kísérletét, vagy kizárólag azon tagállamok területére, amelyek okot szolgáltattak ezen megállapításra, fennállna annak a veszélye, hogy a jogsértő újrakezdi a kérdéses megjelölés hasznosítását egy olyan tagállamban, amely vonatkozásában az eltiltást nem rendelték el. Ráadásul azok az új bírósági eljárások, amelyeket a közösségi védjegy jogosultja kénytelen volna kezdeményezni, ezen eljárásokkal arányosan megnövelné a közösségi védjegyre vonatkozó egymással ellentmondó határozatok veszélyét, többek között az összetévesztés veszélyének ténybeli értékelése miatt. Márpedig ez a következmény ellentétes mind a közösségi védjegy egységes oltalmának a 40/94 rendeletben foglalt célkitűzésével, mind a közösségi védjegyoltalom – jelen ítélet 40–42. pontjában felidézett – egységes jellegével.

- 46 Mindazonáltal bizonyos esetekben korlátozott lehet az eltiltás területi hatálya. Ugyan-
is a közösségi védjegy jogosultjának a 40/94 rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében
szereplő kizárólagos joga odaítélésének az a célja, hogy e jogosult számára lehetővé
tegye különös jogosulti érdekeinek védelmét, azaz annak biztosítását, hogy a védjegy
betölthesse funkcióját. E jog gyakorlásának tehát azon esetekre kell korlátozódnia,
amikor a megjelölés harmadik személy általi használata sérti vagy sértheti a véd-
jegy alapvető funkcióit (lásd ebben az értelemben a C-236/08–C-238/08. sz. Google
France és Google egyesített ügyekben 2010. március 23-án hozott ítélet [EBHT 2010.,
I-2417. o.] 75. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 47 Ebből következően, ahogyan arra az Európai Bizottság rámutatott, a közösségi véd-
jegy jogosultjának kizárólagos joga, és ebből következően ezen jog területi terjedelme
nem lépheti túl azt a mértéket, amely a védjegyjogosult számára lehetővé teszi a véd-
jegyének oltalmát, azaz az csak azokat a használatokat tilthatja meg, amelyek veszé-
lyeztethetik a védjegy funkcióját. Ennélfogva az alperest – azaz a közösségi védjegyet
kifogásolt módon felhasználó személyt – nem lehet eltiltani azon cselekményektől
és azon jövőbeli cselekményektől, amelyek nem sértik a közösségi védjegy funkcióit.
- 48 Következésképpen, ha az alapeljáráshoz hasonló körülmények között az eljáró közös-
ségi védjegy bíróság megállapítja, hogy a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak
kísérletével összefüggő cselekmények egyetlen tagállamra vagy az Unió területének
egy részére korlátozódnak, többek között mivel az eltiltás iránti kérelem benyújtója –
az általa benyújtott kereset terjedelmének szabad meghatározására vonatkozó jogkö-
rének gyakorlása keretében – korlátozta a keresetének területi hatályát, vagy mivel az
alperes bizonyítja, hogy a kérdéses megjelölés használata, többek között nyelvi okok
miatt, nem veszélyezteti, illetve nem veszélyeztetheti a védjegy funkcióit, ennek a bí-
róságnak korlátoznia kell az általa elrendelt eltiltás területi hatályát.
- 49 Végül ki kell emelni, hogy a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak kísérletével
összefüggő cselekmények folytatásától való eltiltás területi hatálya az Unió egész

területére kiterjedhet. Mindazonáltal a 40/94 rendeletnek – a 44/2001 rendelet 33. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett – a Brüsszeli Egyezmény alkalmazásáról szóló 90. cikke értelmében a többi tagállam főszabály szerint köteles a bírósági határozat elismerésére és végrehajtására; ezáltal a bírósági határozatot határon átnyúló hatállyal ruházza fel.

- 50 Ennélfogva az első kérdésre úgy kell válaszolni, hogy a 40/94 rendelet 98. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy főszabály szerint az Unió egész területére kiterjed a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától való, a közösségi védjegy bíróság által elrendelt eltiltás hatálya, amely bíróság joghatósága e rendelet 93. cikkének (1)–(4) bekezdésén és 94. cikkének (1) bekezdésén alapul.

A második kérdésről

- 51 Figyelembe véve az első kérdésre adott választ, a kérdést előterjesztő bíróság által feltett második kérdést nem kell megválaszolni.

A harmadik és a negyedik kérdésről

- 52 A harmadik és negyedik kérdéssel, amelyeket együttesen kell megvizsgálni a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 40/94 rendelet 98. cikke (1) bekezdésének második mondatát úgy kell-e értelmezni, hogy valamely kényszerítő

intézkedés, így a bitorlással vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától való eltiltás végrehajtásának biztosítása céljából a közösségi védjegy bíróság által a nemzeti joga alapján elrendelt kényszerítő bírság hatályos lehet a közösségi védjegy bíróság tagállamától eltérő azon tagállamokban, amelyekre az eltiltás területi hatálya kiterjed. Nemleges válasz esetén ugyanez a bíróság azt kívánja megtudni, hogy a közösségi védjegy bíróság elrendelhet-e ilyen kényszerítő intézkedést – amely hasonlít, vagy különbözik az általa a nemzeti joga értelmében elfogadott kényszerítő intézkedéshez – azon államok nemzeti joga alapján, amelyek területére az említett eltiltás hatálya kiterjed.

- 53 Ebben a tekintetben egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy a kényszerítő intézkedésekre alkalmazandó jogot illetően a Bíróság már megállapította, hogy a közösségi védjegy bíróság tagállamának jogszabályaiban előírt intézkedések közül ennek a bíróságnak kell kiválasztania azokat, amelyek alkalmasak az általa elrendelt eltiltás végrehajtásának biztosítására (a fent hivatkozott Nokia-ügyben hozott ítélet 49. pontja).
- 54 Másrészt arra kell rámutatni, hogy a közösségi védjegy bíróság tagállamának nemzeti joga alapján e bíróság által elrendelt kényszerítő intézkedések csak abban az esetben felelhetnek meg annak a célkitűzésnek, amelyre tekintettel azokat meghozták – amely célkitűzés az eltiltás végrehajtása annak érdekében, hogy a közösségi védjegy jognak a bitorlás veszélyével szembeni hatékony oltalmát az Unió területén biztosítsák (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Nokia-ügyben hozott ítélet 60. pontját) – ha azok ugyanazon a területen rendelkeznek hatállyal, mint az eltiltásról szóló bírósági határozat.
- 55 Az alapügyben a közösségi védjegy bíróság által elrendelt határozathoz hasonló eltiltó határozatot ez utóbbi bíróság kényszerítő bírsággal egészítette ki a nemzeti jog alapján. Annak érdekében, hogy ez a határozat hatályos legyen az említett kényszerítő bírságot elrendelő bíróság tagállamától eltérő területen is, ezt a határozatot e tagállam

ebben az ügyben eljáró bíróságának – a 44/2001 rendelet III. fejezete rendelkezései-nek megfelelően – az ezen állam belső jogában előírt szabályok és módozatok szerint el kell ismernie és végre kell hajtania.

- 56 Abban az esetben, ha az a tagállam, amelynek a közösségi védjegy bíróság határozatát el kell ismernie és végre kell hajtania, a nemzeti jogában nem ír elő ahhoz hasonló kényszerítő intézkedést, amelyről – a bitorlással vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától való eltiltást elrendelő és ezt az eltiltást annak végrehajtása érdekében kényszerítő intézkedéssel kiegészítő – közösségi védjegy bíróság határozott – ahogyan arra a főtanácsnok az indítványának 67. pontjában rámutatott – e tagállam eljáró bíróságának az említett intézkedés célkitűzését a saját nemzeti joga azon irányadó rendelkezései alapján kell megvalósítania, amelyek az eredetileg elrendelt eltiltás végrehajtását azonos módon biztosíthatják.
- 57 Az említett intézkedés célkitűzésének megvalósítására vonatkozó kötelezettség ugyanis a közösségi védjegy bíróságokat terhelő azon kötelezettség következményé-nek minősül, amely szerint a bitorlással vagy annak kísérletével összefüggő cselekmé-nyek folytatásától való eltiltásra vonatkozó határozat meghozatala esetén kényszerítő intézkedéseket kell elfogadni. Ezen kapcsolódó kötelezettségek nélkül az eltiltást nem lehetne kiegészíteni a végrehajtásának biztosítására alkalmas intézkedésekkel, ezért annak alig volna elretentő hatása (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Nokia-ügyben hozott ítélet 58. és 60. pontját).
- 58 Ebben a tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében elő-írt lojális együttműködés elvének alkalmazásával a tagállamok bíróságainak feladata a jogalanyok számára az uniós jog közvetlen hatályából eredő jogvédelem biztosítása (lásd ebben az értelemben a C-432/05. sz. Unibet-ügyben 2007. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-2271. o.] 37. és 38. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélke-zési gyakorlatot). Ugyanezen rendelkezés értelmében a tagállamok a Szerződésekből, illetve az Unió intézményeinek intézkedéseiből eredő kötelezettségeik teljesítésének biztosítása érdekében megteszik a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket. Közelebbről, a 2004/48 irányelv 3. cikke értelmében a tagállamoknak rendelkezniük kell azon intézkedésekről, eljárásokról és jogorvoslatokról, amelyek az ezen irányelv

által szabályozott szellemi tulajdonjogok érvényesítésének biztosításához szükségesek, amelyek között szerepel többek között a védjegyjogosultak joga is. Ugyanezen 3. cikk (2) bekezdése értelmében ezeknek az intézkedéseknek, eljárásoknak, valamint jogorvoslatoknak ezen túlmenően hatásosnak, arányosnak és elrettentőnek kell lenniük, és úgy kell őket alkalmazni, hogy a jogszerű kereskedelemnek ne állítsanak korlátokat, és hogy az azokkal való visszaélés esetére biztosítékok rendelkezésre álljanak.

- 59 A fentiekre tekintettel a harmadik és a negyedik kérdésre úgy kell válaszolni, hogy a 40/94 rendelet 98. cikke (1) bekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy valamely kényszerítő intézkedés, így a bitorlással vagy annak kísérlével összefüggő cselekmények folytatásától való eltiltás végrehajtásának biztosítása céljából a közösségi védjegy bíróság által a nemzeti joga alapján elrendelt kényszerítő bírság – a 44/2001 rendelet III. fejezetében a bírósági határozatok elismerése és végrehajtása vonatkozásában előírt feltételek mellett – rendelkezik hatállyal a közösségi védjegy bíróság tagállamától eltérő azon tagállamokban, amelyekre kiterjed az eltiltás területi hatálya. Amennyiben ezen eltérő tagállamok egyikének nemzeti joga sem ír elő az említett bíróság által elrendelt kényszerítő intézkedéshez hasonló intézkedést, ez utóbbi intézkedés célkitűzését e tagállam joghatósággal rendelkező bíróságának a tagállama belső joga azon irányadó rendelkezései alapján kell megvalósítania, amelyek azonos módon biztosíthatják az említett eltiltás végrehajtását.

A költségekről

- 60 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az 1994. december 22-i 3288/94/EK tanácsi rendelettel módosított, a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet 98. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy főszabály szerint az Unió egész területére kiterjed a közösségi védjegy bitorlásával vagy annak kísérlésével összefüggő cselekmények folytatásától való, a közösségi védjegy bíróság által elrendelt eltiltás hatálya, amely bíróság joghatósága e rendelet 93. cikkének (1)–(4) bekezdésén és 94. cikkének (1) bekezdésén alapul.

- 2) A 3288/94 rendelettel módosított 40/94 rendelet 98. cikke (1) bekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy valamely kényszerítő intézkedés, így a bitorlással vagy annak kísérlésével összefüggő cselekmények folytatásától való eltiltás végrehajtásának biztosítása céljából a közösségi védjegy bíróság által a nemzeti joga alapján elrendelt kényszerítő bíróság – a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet III. fejezetében a bírósági határozatok elismerése és végrehajtása vonatkozásában előírt feltételek mellett – rendelkezik hatállyal a közösségi védjegy bíróság tagállamától eltérő azon tagállamokban, amelyekre kiterjed az eltiltás területi hatálya. Amennyiben ezen eltérő tagállamok egyikének nemzeti joga sem ír elő az említett bíróság által elrendelt kényszerítő intézkedéshez hasonló intézkedést, ez utóbbi intézkedés célkitűzését e tagállam joghatósággal rendelkező bíróságának a tagállama belső joga azon irányadó rendelkezései alapján kell megvalósítania, amelyek azonos módon biztosíthatják az említett eltiltás végrehajtását.

Aláírások